

Voorstel Algemeen Bestuur

Sector/afdeling	Operatie & Onderhoud	ID-nummer	WBL-1581137097-1831
Indiener	Mark Weijers	Portefeuillehouder	A. Jansen
Onderwerp	Aanvraag aanvullend krediet Asset base op orde (P11401)		
Datum vergadering	16-10-2024	Agendapunt nr.	3.3

Voorstel

1. Akkoord te gaan met een kredietverhoging van € 1,9 miljoen voor camera inspecties van de vrijval transportleidingen binnen het project "Asset base op orde".

Aanleiding (of korte toelichting)

Op 7 april 2021 is het AB akkoord gegaan met het voorstel voor de start van het project Asset Base op orde (WBL-1918502452-3202). In dit voorstel is de scope op hoofdpunten beschreven en een raming met een onnauwkeurigheid van 40% gemaakt voor het benodigde krediet van € 10,0 miljoen, bestaande uit:

- € 4,0 miljoen voor mensinzet voor gemalen en rioolwaterzuiveringen (rwzi's) en
- € 6,0 miljoen voor transportleidingen (leidinginspecties niet gespecificeerd).

Op 1 maart 2023 is het AB akkoord gegaan met het voorstel om het krediet te verhogen met € 5,0 miljoen (WBL-1581137097-650) voor transportleidingen (inline leidinginspecties van de persleidingen). Het totaal beschikbaar gestelde krediet is daarmee:

- € 4,0 miljoen voor mensinzet voor gemalen en rioolwaterzuiveringen (rwzi's) en
- € 11,0 miljoen voor transportleidingen (leidinginspecties: € 10,5 miljoen inline inspecties en € 0,5 miljoen camera inspecties).

Status programma Gemalen en rioolwaterzuiveringen

Op dit moment loopt een uitgebreide pilot die inzicht moet geven of de geschatte middelen voor de inspecties van de gemalen en rwzi's toereikend zijn (zie Voortgangsrapportage project 11401 Asset base op orde WBL-794888826-38035 / DB 24-09-2024). Vooralsnog wordt de geraamde € 4,0 miljoen toereikend geacht.

Status programma transportleidingen

Alle 28 inline inspecties van de kritische persleidingen (93,4 km) zijn conform planning en binnen budget afgerond. Voor de camera inspecties van de kritische vrijval leidingen is 4 km van de 25 km geïnspecteerd.

Het huidige krediet van € 11,0 miljoen is in 2021, 2022, 2023 en 2024 geïnvesteerd. Op basis van de uitgevoerde camera inspecties en offertes van leveranciers blijkt de geraamde € 0,5 miljoen ontoereikend is. Om alle camera inspecties uit te voeren van de kritische vrijval leidingen (25km) is een additioneel krediet van € 1,9 miljoen noodzakelijk.

Deze investeringen zijn gepland voor eind 2024 (€ 0,5 miljoen) en 2025 (€ 1,4 miljoen) en daarmee ook onderdeel van het Meerjaren Investeringsplan (MIP).

Argumenten

1.1 *Programma sanering infrastructuur*

De inline inspecties van de persleidingen hebben een eerste programma van noodzakelijke vervangingsprojecten opgeleverd. Dat heeft geresulteerd in een kredietaanvraag (WBL-1581137097-1611 / AB 20-12-2023) voor de uitvoering van het Programma Sanering Infrastructuur. Nu alle inline inspecties voor de persleidingen zijn afgerond zal verder invulling gegeven worden aan dit programma.

Vanuit assetmanagement is het noodzakelijk om ook van het kritische areaal van de vrijverval leidingen de restlevensduur en bijbehorende vervangingsopgave te weten. Zo kunnen risico's op ongewenste voorvallen (leidingbreuken/verzakkingen/verstoppingen) beperkt worden. Hiervoor dienen de condities te worden bepaald middels het uitvoeren van camera inspecties.

1.2 *Conditie leidingen areaal en noodzaak camera inspecties*

Nu de eerste vrijverval leidingen zijn geïnspecteerd (4km) is geconstateerd dat deze leidingen zeer vervuild zijn. Ook komen verborgen gebreken naar voren zoals kapotte putdeksels, verstopte overstorten en zijn grote ijzeren voorwerpen en schaaldelen van lining uit het riool gehaald. Zonder het uitvoeren van deze inspecties zouden deze gebreken niet of veel later ontdekt zijn en mogelijk tot een calamiteit hebben geleid.

Alleen door het verhelpen van deze gebreken kan de noodzakelijke waterafvoer worden gegarandeerd en het systeem weer goed functioneren.

De noodzaak om middels conditiemetingen (camera inspecties) de exacte staat van de vrijverval leidingen te weten heeft zich al bewezen bij de inline inspecties van persleidingen.

1.3 *Investeringen versus exploitatie*

De conditiebepalingen zullen als investeringen worden opgenomen gezien deze activiteiten gekoppeld worden aan de vervangingsopgave die hieruit voortvloeit (afschrijvingstermijn minimaal 30 jaar, gekoppeld aan de investeringen voor leidingvervanging). Indien de conditiemetingen niet binnen het huidige project opgepakt worden zullen deze direct op de exploitatielasten gaan drukken van 2025 en 2026.

1.4 *Beschikbare middelen*

Voor de realisatie van de camera inspecties zijn er op dit moment schaarse middelen beschikbaar waarbij voornamelijk externen zijn ingehuurd voor de projectcoördinatie en projecttoezicht. Door de al uitgevoerde conditiemetingen tijdens de afgelopen 2 jaren is dit een zeer ervaren en op elkaar ingespeeld team dat zelfstandig kan werken binnen WBL. Dit team is beschikbaar om de werkzaamheden te begeleiden.

Kanttekeningen

2.1 *Integriteit*

Uit de al uitgevoerde conditiemetingen blijkt dat de integriteit van een deel van de reeds geïnspecteerde leidingen in het geding is. Hieruit vloeit de noodzaak voort om de conditie van de overige kritische vrijverval leidingen te onderzoeken.

2.2 *Planning*

Uitstel van de camera inspecties kan leiden tot extra calamiteiten (leidingbreuk en of verstoppingen met extra exploitatielasten tot gevolg) en vergroot de kans op ongewone voorvallen.

2.3 *Risico's*

De afgelopen jaren is het aantal calamiteiten door leidingbreuken toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit wordt deels veroorzaakt doordat de integriteit van de leidingen afneemt alsmede omgevingsfactoren die een steeds grotere rol spelen.

Het uitstellen van leidinginspecties zorgt voor onzekerheid met betrekking tot de status van de vrijval leidingen. Door te inspecteren kan de vervangingsopgave worden bepaald en uitgezet worden in de tijd.

2.3 Beschikbare middelen

Indien de inspectiewerkzaamheden niet binnen het project worden gerealiseerd zal dit extra opstartkosten leiden omdat er nieuwe teams moeten worden samengesteld, opgeleid en geïnstrueerd. Verder zullen de voorbereidingskosten die al door de leverancier gemaakt zijn deels opnieuw moeten worden gemaakt. De schatting is dat er dan sprake is van een financieel risico van ca. 300k euro.

Strategische doelen in relatie tot:

Schoon en ecologisch gezond water:

Door de integriteit van de rioolsystemen te verbeteren wordt de kans op milieuschade verkleind.

Vergroten duurzaamheid:

Door de conditie te kennen van het leidingenareaal wordt er optimaal (zo lang mogelijk) gebruik maken van de assets en onnodige extra materiaal inzet voorkomen.

Vergroten maatschappelijke waarde:

De integrale totale kosten om het leidingstelsel in stand te houden kan worden geoptimaliseerd door de conditie te kennen en investeringen optimaal in de tijd uit te zetten.

Organisatie

Niet van toepassing.

Ondernemingsraad

Niet van toepassing.

Juridische aspecten

Niet van toepassing.

Financiële consequenties

3.1 Onderbouwing toename van krediet.

De kosten raming van de camera inspecties (2022) was gebaseerd op de inspectie zelf (€ 20/m). De toename van het benodigde krediet met € 1,9 miljoen voor de leidinginspecties wordt voornamelijk veroorzaakt door:

1. Planvormingen, inventarisatie en coördinatie van inspectie van 25 km vrijval riool (incl. 800 putten) (plus € 170.000).
2. Verkeersmaatregelen (plus € 160.000).
3. Aangezien er veel onbekende "inprikkers" zijn op de vrijval riolen zijn additionele maatregelen nodig om de inspectie van de leidingen mogelijk te maken. De afvoer van het rioolwater moet gegarandeerd zijn. Dit betekent vaak "afvoer per as" (plus € 260.000).
Onbekende "inprikkers (aansluitingen derden)" zullen door het project worden vastgelegd en doorgegeven aan de rioleurs. Zo kunnen binnen het project redeneerlijn vervolgstappen worden gezet.
4. Slechte bereikbaarheid en toegankelijkheid van de leidingen en putten leidt tot extra, niet eerder voorziene noodzakelijke voorzieningen (rijplaten, etc.) (plus € 220.000).
5. Meer tijd nodig voor het reinigen van de riolen die sterk vervuild zijn (zand/grind). Daardoor ook meer afval afvoeren (plus € 250.000).
6. Door uitgesteld onderhoud dienen plaatselijk gebreken verholpen te worden voordat veilig de inspecties uitgevoerd kunnen worden (plus € 90.000).

7. Kostenstijging als gevolg van inflatie en economische ontwikkelingen voor de inzet van de camera's inclusief kosten voor analyse en rapportage (plus € 210.000).
8. Extra kosten als gevolg van marktwerking en schaarste (plus € 200.000).
9. Hogere kosten voor mensinzet (plus € 240.000). Vanwege intern capaciteitstekort wordt extern personeel ingehuurd.
10. Data beoordeling en verwerking (plus € 100.000).

3.2 Investeringsbudget

Op basis van de meest recente prognoses passen deze uitgaven binnen de bestuurlijk vastgestelde investeringskaders. De extra uitgaven vinden plaats in 2024, 2025.

3.3 Kapitaallasten

Toename van het beschikbaar gestelde krediet voor project "Asset base op orde" van € 15 miljoen naar € 16,9 miljoen leidt niet tot additionele kapitaallasten aangezien dit project wordt ingepast in de bestaande bestuurlijk vastgestelde investeringskaders en de concept MJR 2025-2030.

3.4 Exploitatiekosten

Deze mutatie heeft geen effect op de reguliere bedrijfskosten maar beperkt toekomstige onnodige uitgaven door het voorkomen van calamiteiten en onnodige investeringen.

De financiële impact is opgenomen in de financiële paragraaf (zie bijlage A).

Toekomstige ontwikkelingen

De resultaten van de inspecties van alle leidingen vormen de basis voor het op te stellen asset-management plan waarin alle beheeractiviteiten en vervangingsopgaves worden bepaald. Zoals ook aangegeven in het voorstel om het krediet te verhogen met € 5,0 miljoen (WBL-1581137097-650 / AB 01-03-2023) is het aannemelijk dat de exploitatie lasten zullen toenemen door:

1. Verder inrichten van de calamiteiten organisatie en middelen (reserve delen).
2. Het uitvoeren van de noodzakelijke structureel te plannen leidinginspecties.
3. Het uitvoeren van (reinigings-) activiteiten om levensduur te verlengen.
4. Het uitvoeren van beheer aan de appendages en ontluchters.
5. Het inrichten van een leidingbeheerorganisatie naar het asset management model van WBL.
6. Het aanschaffen en beheren van de noodzakelijke beheer tools.

De toename van de exploitatielasten ten behoeve van leidingbeheer wordt de komende jaren verder onderbouwd en zal in de begrotingscyclus van 2024 voor 2026 en verder inzichtelijk worden gemaakt.

Deze onderbouwing zal leiden tot een meerjarige voortschrijdende exploitatieopbouw.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d.16-10-2024

De sectordirecteur,

De voorzitter,

M.H.J. Conjaerts

S.M.M. Borgers

